

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23CoP/125/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822202531
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8822202531.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a JUDr. Zuzany Biščákovéj, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú J. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú v konaní opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny E. L. P., pochádzajúcu z matky W. G.R., nar. XX.X.XXXX, bytom G.P.O. XXX, právne zastúpenej JUDr. Martinou Fabianovou, advokátkou so sídlom Námestie slobody 6, Vranov nad Topľou a otca C. Š., nar. X.X.XXXX, bytom E. Ž. XXX, v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 8P/211/2022-97 zo dňa 2.5.2023, takto

rozhodol:

- P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku I., III.
- Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

- Matka podala návrh na zvýšenie výživného na maloletú dcéru a žiadala, aby súd zvýšil výživné zo strany otca zo sumy 150,-eur na sumu 200,-eur mesačne.
- Otec maloletej podal návrh na zníženie výživného na maloletú dcéru.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

3. Okresný súd Vranov nad Topľou ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

I. M e n í s a výrok rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, č.k. 6P/18/2022-96 zo dňa 12.04.2022 a to tak, že sa z v y š u j e vyživovacia povinnosť otca voči maloletej J. E., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 150,- eur na sumu 160,- eur, ktoré výživné je otec p o v i n ý platiť vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

II. Návrh matky v prevyšujúcej časti z a m i e t a .

III. Návrh otca na zníženie výživného z a m i e t a .

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

4. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že návrh matky na zvýšenie výživného je čiastočne dôvodný. Výživné na maloletú bolo naposledy upravované pred rokom. Maloletá naďalej navštevuje predškolské zariadenie. Príjem otca sa zvýšil, naposledy bol jeho čistý príjem vo výške 727,-eur, v súčasnosti vychádzal súd z čistého príjmu otca vo výške 1000,-eur mesačne.

5. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 3 zákona č. 36/2005 o rodine („ďalej len zákon o rodine“), § 75 ods. 1 zákona o rodine, § 78 ods. 1, ods. 3 zákona o rodine.

6. Súd prvej inštancie uviedol, že o trovách konania rozhodol v zmysle § 52 CMP.

III. Odvolanie, vyjadrenie účastníkov konania

7. Proti napadnutému rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec. Odvolanie odôvodnil tým, že jeho mesačné výdavky sú vo výške 1804,50,-eur a jeho čistý mesačný príjem je vo výške 1300,-eur. Žije na hranici chudoby a často si musí požičiavať peniaze od rodiny a známych, čím dochádza u neho k hromadeniu dlhov. Podrobne rozpisal svoje výdavky, tak ako ich uvádzal v konaní pred súdom prvej inštancie. Žiadal o zníženie výživného na sumu 110,-eur mesačne.

8. Matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že sa plnej miere stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie a navrhuje ho potvrdiť. Argumentovala tým, že otec po prepustení zo spoločnosti ZEOCEM bol schopný nájsť si rýchlo prácu, kde má príjem vo výške 1656,-eur. Otec nepreukázal výšku svojich výdavkov, ktoré boli umelo navýšené s cieľom zníženia výživného. Otec je schopný platiť zvýšené mesačné výživné, keďže mu bol poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 12 500,-eur a platiť mesačné splátky vo výške 349,55,-eur. Otec nepreukázal ani úhrady za vodu, elektrinu a plyn.

Hodnotenie odvolacieho súdu

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom konania v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/,g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku v časti napadnutej odvolaním vo výrok I. a III. podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP.

10. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 234 ods. 2 CSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

12. Podľa čl. 3 ods.1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

13. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e)

ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

14. Odvolací súd pri prieskume napadnutého rozhodnutia vychádzal zo skutočne zisteného stavu súdom prvej inštancie. V rámci odvolacieho konania rozhodoval o podanom odvolaní otca proti rozsudku, ktorým súd prvej inštancie zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú J. zo sumy 150,-eur na sumu 160,-eur a výroku, ktorým súd návrh otca na zníženie výživného zamietol.

15. Výživné na maloletú bolo naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou pod sp. zn. 6P/18/2022 zo dňa 12.4.2022, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej sa otec zaviazal prispievať na výživu maloletej dcéry sumou vo výške 150,-eur mesačne a zároveň sa zaviazal uhradiť k rukám matky jednu polovicu nákladov na zariadenie detskej izby pre maloletú v sume 250,-eur do 31.12.2022.

16. Súdom prvej inštancie bolo zistené, že matka spolu s maloletou dcérou žije v spoločnej domácnosti s rodičmi a plnoletým bratom. Matka poberá opatrovateľský príspevok vo výške 540,-eur, výživné od otca a prídavok na dieťa. Na strane maloletého dieťaťa nebola zistená zmena pomerov, dieťa naďalej navštevuje materskú školu.

17. Na strane otca maloletého dieťaťa bola zistená zmena jeho príjmových pomerov. V čase posledného rozhodovania súdu o výživnom pracoval v spoločnosti X. a jeho príjem bol vo výške 727,-eur mesačne. V súčasnosti je samostatne zárobkovo činnou osobou a na základe zmluvy o dielo fakturuje za vykonané práce spoločnosti A... Jeho priemerný príjem zo živnosti za obdobie od januára do apríla 2023 bol zistený vo výške v priemere 1804,-eur. Platí mesačne odvody do sociálnej poisťovne vo výške 200,72,-eur a do zdravotnej poisťovne vo výške 84,77,-eur. Uvádzal splátku pôžičky vo výške 349,55,-eur a vysoké finančné náklady na kúpu pracovného oblečenia a nástrojov. Otec ním uvádzané náklady na nákup pracovného oblečenia a obuvi nepreukázal. V konaní predložil faktúry na nákup pracovného oblečenia, avšak je zrejmé, podľa veľkosti oblečenia, že ide pracovné oblečenie kupované pre viacero osôb. Napriek uvedenému, je odvolaciemu súdu zrejmé, že otec nejaké náklady na nákup pracovného oblečenia má, nie však v ním tvrdenej výške.

18. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že pri určení vyživovacej povinnosti je potrebné vychádzať na jednej strane z odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, na druhej strane z príjmových a majetkových pomerov povinného rodiča, pričom je potrebné vyhodnotiť aj to, ktorý z rodičov a v akej miere vykonáva osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. Tak, ako už odvolací súd uvádzal vyššie, vyživovacou povinnosť k dieťaťu majú obaja rodičia. Zo strany rodiča, ktorý sa o dieťa osobne stará je potrebné na osobnú starostlivosť prihliadnuť ako na formu plnenia si vyživovacej povinnosti, pričom opierajúc sa aj o odborný materiál (vypracovaný Mgr. Schinnenburgovou a Mgr. Cidlinou) vymedzujúci podiel osobnej starostlivosti podľa veku maloletého dieťaťa je tento pri veku dieťaťa do 6 rokov 90% a pri dieťati vo veku do 12 rokov 75%.

19. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že otec sa s maloletou dcérou nestretáva, naposledy sa s dcérou stretol v auguste 2022. Nad rámec výživného dcére ničím neprispieva, ani k sviatkom, jej narodeninám, meninám. Je možné konštatovať, že osobnú starostlivosť o maloletú dcéru zabezpečuje výlučne matka. Otec sa na starostlivosti o dcéru podieľa len platením výživného.

20. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

21. Pri určení vyživovacej povinnosti na maloleté dieťa je súd povinný zohľadniť viacero faktorov. Jedným z týchto faktorov je aj osobná starostlivosť o dieťa, ktorá pri dieťati nižšieho veku limituje rodiča v možnosti uplatnenia sa na trhu práce. Osobná starostlivosť je postavená na úroveň finančného plnenia,

čím sa poskytuje ochrana osoby, ktorá poskytovaním svojej osobnej starostlivosti o dieťa a fungovanie rodiny je výrazne obmedzená vo svojej zárobkovej činnosti.

22. Z takto zisteného skutočného stavu možno v súhrne dospieť k záveru od poslednej úpravy výživného uplynula doba jedného roka. Na strane maloletého dieťaťa nedošlo k výraznej zmene pomerov, naďalej navštevuje materskú školu. Zmenu pomerov možno vidieť vo fyzickom raste dieťaťa a vývoji životných nákladov. K zmene pomerov nedošlo ani na strane matky maloletej.

23. K zmene pomerov došlo na strane otca maloletého dieťaťa, ktorý bol v čase posledného rozhodnutia súdu o výživnom zamestnaný s príjmom 727,-eur mesačne. V súčasnosti je samostatne zárobkovo činnou osobou s priemerným mesačným príjmom vo výške 1 804,-eur, po odpočítaní odvodov do Sociálnej a zdravotnej poisťovne vo výške 1 518,51,-eur. Pri odpočítaní nákladov na cestovné do práce uvádzané otcom vo výške 350,-eur mesačne, je jeho čistý disponibilný príjem vo výške 1 168,51,-eur.

24. Zvýšenie výživného napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie plne zodpovedá kritériám v zmysle zákona o rodine o určení výživného na maloleté dieťa, zohľadňuje zmenu pomerov na strane maloletého dieťa ako aj na strane oboch rodičov a vývoj životných nákladov, ako aj mieru osobnej starostlivosti o maloleté deti zo strany oboch rodičov.

25. Pre účely kvantifikácie výživného odvolací súd použil vo svojej rozhodovacej činnosti aj materiál Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky z roku 2024. Tzv. tabuľkové výživné je prostriedkom štandardizácie rozhodovacej činnosti súdov, vždy však len s odporúčacím charakterom. Jeho vytvorenie je vo svojej podstate analýzou rozhodovacej činnosti v obdobných skutkových okolnostiach, zároveň nahrádza aktivitu, ktorý by inak musel vykonať odvolací súd, aby nastolil princíp právnej istoty a zabezpečil vo svojej rozhodovacej činnosti, že v skutkovo obdobných veciach nebude rozhodované rozdielne. V zmysle tohto tabuľkového výživného sa vypočítava výživné z čistého príjmu rodiča, ktorý je zároveň kvantifikačným vyjadrením jeho možností, schopností a majetkových pomerov. Jednotlivé vekové kategórie detí dostatočne zohľadňujú fyzický vývin dieťaťa aj prechod v rámci stupňov školskej dochádzky. Zohľadňuje počet vyživovacích povinností rodiča a zohľadňuje mieru starostlivosti o dieťa a styk s dieťaťom. Materiál je doporučený na prípady maximálne 4 vyživovacích povinností rodičov, je preto použiteľný na preskúmaný prípad. Aplikácia tabuľkového výživného do určitej miery zovšeobecňuje právne veci určovania výživného a zároveň nastoľuje v rozhodovacej činnosti právnu istotu. Za jeho výhodu považuje odvolací súd kategorizáciu detí podľa veku, pričom jednotlivé vekové kategórie dostatočne zohľadňujú fyzický aj spoločenský vývin dieťaťa, tiež prechod v rámci stupňov školskej dochádzky.

26. Pri veku maloletých detí 6 -9 rokov a pri vyživovacej povinnosti k dvom maloletým deťom je tzv. tabuľkové výživné určené 14% z čistého príjmu povinného rodiča. V tomto prípade pri ustálení príjmu otca mesačne vo výške 1 168,51,-eur je výška výživného stanovená na sumu 163,-eur na jedno dieťa.

27. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 CSP v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 CMP.

28. Odvolací súd žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v súlade s ustanovením § 52 CMP.

29. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).